

Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU
Gundulićeva 24
10000 Zagreb
tel. 4825 413, fax 4825 384
<https://hmmf.hazu.hr/>
<https://www.info.hazu.hr/jedinice/hrvatski-muzej-medicine-i-farmacije/>
e-pošta: hmmf@hazu.hr

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2024. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Fundus Hrvatskog muzeja medicine i farmacije uvećan je u 2024. godini za 146 predmeta putem donacija Nenada Erdelca (HMMF-5827/1-13), Hrvatskoga liječničkog zbora (HMMF-5828 – HMMF-5831), Jadranke Hrstić (HMMF-5832), Darinke Kasal (HMMF-5833 – HMMF-5839), Ivana Brnčića (HMMF-5840 – HMMF-5844), Dragutina Domjančića (HMMF-5840 – HMMF-5847), akademika Vlatka Silobrčića (HMMF-5848 – HMMF-5851), Davorke Jukica (HMMF-5852), akademika Roberta Matijašića (HMMF-5853 – HMMF-5855), dr. sc. Inge Heim (HMMF-5856 – HMMF-5890) i Radovana Dejanovića (HMMF-5891 – HMMF-5957).

Predmeti su upisani u inventar muzejskih zbirki pod sljedećim oznakama:

Stomatološka zbirka

HMMF-5827/1-13 (13 predmeta)

Dokumentarna zbirka

HMMF-5840 – HMMF-5844, HMMF-5848 – HMMF-5851, HMMF-5870 – HMMF-5873, HMMF-5875, HMMF-5877 – HMMF-5887, HMMF-5890, HMMF-5891, HMMF-5896, HMMF-5899, HMMF-5900 – HMMF-5951 (77 predmeta)

Zbirka diploma i povelja

HMMF-5856, HMMF-5857, HMMF-5869, HMMF-5874, HMMF-5876, HMMF-5888, HMMF-5893, HMMF-5946, HMMF-5947, HMMF-5952, HMMF-5953 (11 predmeta)

Zbirka tiskane građe

HMMF-5842, HMMF-5843(1-5), HMMF-5845 – HMMF-5847(1,2), HMMF-5892, HMMF-5895, HMMF-5897, HMMF-5898 (9 predmeta)

Zbirka fotografija

HMMF-5853, HMMF-5854, HMMF-5855, HMMF-5858 – HMMF-5861, HMMF-5864 – HMMF-5889, HMMF-5894 (16 predmeta)

Zbirka medicinske opreme, instrumenata i pomagala

HMMF-5832(1,2), HMMF-5852, HMMF-5954, HMMF-5956/1-3, HMMF-5957, HMMF-5958 (8 predmeta)

Zbirka ljekarničke opreme, namještaja i utenzilija

HMMF-5833 – HMMF-5839 (7 predmeta)

Zbirka memorabilija, osobnih i uspomenskih predmeta

HMMF-5828(1-3) – HMMF-5831, HMMF-5955 (5 predmeta)

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Nastavljen je unos podataka o muzejskim predmetima u programu za muzejsku obradu M++. Inventarizirane su prinove koje su stigle putem donacija.

Stanje računalnog inventara (M++) na dan 31. 12. 2024. bilo je sljedeće (brojke označavaju broj inventarnih zapisa):

Dokumentarna zbirka: 172

Otorinolaringološka zbirka: 823

Stomatološka zbirka: 338

Zbirka diploma i povelja: 427

Zbirka narodne medicine: 173

Zbirka slika, grafika i skulptura: 129

Zbirka tvornice lijekova Kaštela: 84

Zbirka ambalaže i propagande farmaceutskih proizvoda: 684

Zbirka fotografija: 1245

Zbirka ljekarničke opreme, namještaja i utenzilija: 295

Zbirka ljekarničkih stojnica: 697

Zbirka medicinske opreme, instrumenata i pomagala: 778

Zbirka memorabilija, osobnih i uspomenskih predmeta: 429

Zbirka nastavnih i muzeografskih pomagala: 103

Zbirka tiskane građe: 139

Nerazvrstano: 2 predmeta

Ukupno: 6.518 zapisa u bazi podataka o muzejskoj građi M++.

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Katalogiziran je do sada ukupno 4.451 predmet, računalno, u programu M++ s pridruženim fotografijama.

Dokumentarna zbirka: 117 predmeta

Otorinolaringološka zbirka: 775 predmeta

Stomatološka zbirka: 87 predmeta

Zbirka ambalaže i propagande farmaceutskih proizvoda: 146 predmeta

Zbirka diploma i povelja: 376 predmeta

Zbirka fotografija: 1.103 predmeta

Zbirka ljekarničke opreme, namještaja i utenzilija: 209 predmeta

Zbirka ljekarničkih stojnica: 697 predmeta

Zbirka medicinske opreme, instrumenata i pomagala: 220 predmeta

Zbirka memorabilija, osobnih i uspomenskih predmeta: 174 predmeta

Zbirka narodne medicine: 173 predmeta

Zbirka nastavnih i muzeografskih pomagala: 81 predmet

Zbirka slika, grafika i skulptura: 126 predmeta

Zbirka tiskane građe: 87 predmeta

Zbirka tvornice lijekova Kaštela: 80 predmeta

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav – pripremni radovi

Naziv: Hrvatski muzej medicine i farmacije

Autori stručne koncepcije: Silvija Brkić Midžić, upraviteljica Muzeja; izv. prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, dr. med., upraviteljica Zavoda za povijest i filozofiju znanosti HAZU; Želimir Laszlo, vanjski suradnik, konzervator savjetnik

Autor likovnog postava: Ante Rašić, Studio Rašić

Opseg: širi izbor eksponata za stalni postav uključuje ukupno 852 predmeta (612 predmeta iz fundusa Muzeja, 199 predmeta iz knjižnice i arhive Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU, 30 predmeta iz Arheološkog muzeja u Zagrebu (posudba i replike), 10 replika predmeta iz Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja, 1 predmet posuđen iz Strossmayerove galerije starih majstora HAZU). Tijekom izrade izvedbenog projekta stalnog postava suzit će se ovaj izbor.

Površina: oko 290 m² (u prizemlju dvorišne zgrade u Gundulićevoj 24 u Zagrebu)

Sukladno odobrenoj muzeološkoj koncepciji, izrađena je cjelovita arhitektonska projektna dokumentacija za rekonstrukciju, obnovu i uređenje prostora za Muzej, scenarij stalnog postava te idejno i izvedbeno rješenje likovnog postava. U tijeku je cjelovita obnova Akademijine zgrade u Gundulićevoj 24 nako potresa, u što je uključena rekonstrukcija i obnova prostora u prizemlju koji je predviđen za Muzej. Tijekom 2024. godine aktivnosti su bile usmjerene na ažuriranje kataloške obrade predmeta odabralih za stalni postav te izradu popisa predmeta za restauriranje.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

U 2024. godini računalno su katalogizirana 422 predmeta.

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

Istraženo je podrijetlo predmeta *Zdravstveni krajobraz Kraljevinah Hrvatske i Slavonije*, inv. oznaka HMMF-102(1), te je utvrđeno da je bio izložen na Milenijskoj izložbi u Budimpešti 1896. godine. O rezultatima istraživanja objavljen je članak u *Liječničkom vjesniku*.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Etnografskom muzeju u Zagrebu posuđen je muzejski predmet iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije: medicinska vaga s visinomjerom za djecu *Detecto-Medic*, New York, oko 1950., inv. br. HMMF-3912, za izložbu *Lica gladi* u Arheološkom muzeju Istre u Puli od 5. travnja do 12. svibnja 2024. i u prostoru Etnografskog muzeja u Budimpešti od 14. studenoga 2024. do 13. veljače 2025.

Gradskom muzeju Požega posuđen je ljekarnički mužar iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije koji potječe iz ljekarne požeškog kolegija, izrađen u Grazu 1756., inv. oznaka HMMF-3708, u svrhu izlaganja u novom stalnom postavu Gradskog muzeja Požega u trajanju od 5. travnja 2024. do otvaranja stalnog postava Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu posuđena je slika iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije: Nasta Rojc, *Portret Theodora Wickerhausera*, 1950., ulje na platnu, inv. br. HMMF-103, radi izlaganja na izložbi *Jedna za sve – Sve za jednu / Klub likovnih umjetnica 1927. – 1940.* koja je bila postavljena u Galeriji Klovićevi dvori od 5. rujna do 3. studenog 2024.

Na zahtjev Marije Krnčević Rak, više kustosice Muzeja grada Šibenika, za potrebe istraživanja *Šibenske ljekaruše* poslani su e-poštom 23. ožujka 2024. skenovi naslovnice i prvih deset stranica prijepisa *Šibenske ljekaruše* Antuna Vrgoča, koji se čuva u Zbirci narodne medicine Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

Na zahtjev Ane Sekulić, predavačice povijesti na University of Pittsburgh u SAD-u, 1. svibnja 2024. poslane su elektroničkom poštom informacije o Stanku Sielskom, poveznice na članke i knjigu *Narodna medicina – izvori i istraživanja* te katalog izložbe *Medicina sacra* u obliku PDF dokumenta, u svrhu istraživanja o cirkulaciji i korištenju zapisa.

Na zahtjev Ivana Mlinarića, dr. med., epidemiologa u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, poslane su e-poštom 11. srpnja 2024. digitalne snimke diploma Berislava Borčića st. i katalog izložbe *Diplome*

hrvatskih liječnika u obliku PDF dokumenta, u svrhu pripreme predavanja o povijesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Na zahtjev mr. sc. Igora Zrinskog, kustosa Muzeja Sv. Ivan Zelina, poslane su e-poštom 27. studenog 2024. digitalne snimke pet fotografija s tematikom javnog zdravstva, u svrhu odabira građe za knjigu *Štiglici iz zelinske prošlosti*, poglavlje o Higijenskoj izložbi 1932. godine.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Silvija Brkić Midžić koautorica je izlaganja *Kontagionizam i antikontagionizam, interakcije i nadgradnja: model epidemiološkog istraživanja Vladimira Ćepulića* koje je priredila u suradnji s izv. prof. dr. sc. Stellom Fatović-Ferenčić i doc. dr. sc. Martinom Kuharom za Sedmi kongres hrvatskih povjesničara „Zemlja“, Osijek, 25. – 28. rujna 2024.

<https://www.ffos.unios.hr/wp-content/uploads/2024/09/PROGRAM-VII.-KONGRESA-HRVATSKIH-POVJESNICARA.pdf>

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (u okviru muzejske djelatnosti)

Fatović-Ferenčić S, Kuhar M, Brkić Midžić S. Naličje grada i lica tuberkuloze: Zagreb prije 100 godina. U: Brkić Midžić S, Fatović-Ferenčić S, ur. *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; 2024. Katalog izložbe, str. 16-81.

Fatović-Ferenčić S, Brkić Midžić S. *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; 2024. Deplijan izložbe, str. 2-5.

Fatović-Ferenčić S, Brkić Midžić S. *Diskretni šarm ljekarničkog stakla: staklo iz hrvatskih ljekarni u zbirkama Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*. Zadar: Muzej antičkog stakla; 2024. Katalog izložbe, str. 7-21.

Brkić Midžić S, Fatović-Ferenčić S. Izložba *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*. Farmaceutski glasnik. 2024;80(5-6):315-318.

Brkić Midžić S, Fatović-Ferenčić S. *Diskretni šarm ljekarničkog stakla: staklo iz hrvatskih ljekarni u zbirkama Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*: gostujuća izložba u Muzeju antičkog stakla u Zadru, 3. listopada – 15. prosinca 2024. Farmaceutski glasnik. 2024;80(11-12):613-617.

Brkić Midžić S. Zaštita građe Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU nakon potresa. Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture. 2024;26:245-261.

Brkić Midžić S, Fatović-Ferenčić S. Povodom 150. obljetnice Hrvatskoga liječničkog zbora – studijska izložba *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera*. Liječnički vjesnik. 2024;146 Supl 6:10-15.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Silvija Brkić Midžić i Stella Fatović-Ferenčić uredile su katalog izložbe *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* i deplijan izložbe *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Silvija Brkić Midžić članica je Hrvatskoga mujejskog društva.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Kreiranje i održavanje web stranica

Važna je uloga mrežne stranice Hrvatskog muzeja medicine i farmacije <https://hmmf.hazu.hr> u razvoju muzejske publike, osobito s obzirom na činjenicu da Muzej još nema uređen vlastiti izložbeni prostor niti stalni postav. Redovito se postavljaju nove objave na mrežnoj stranici (*Novosti, Na današnji dan* i drugo). Ove poslove obavlja urednica mrežne stranice, upraviteljica Muzeja Silvija Brkić Midžić. Poslove održavanja web stranice Muzeja obavlja informatičar Ivan Gladović, djelatnik HAZU.

Objave na mrežnoj i *Facebook* stranici Hrvatskog muzeja medicine i farmacije 2023.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. na mrežnoj stranici Muzeja postavljeno je 390 dnevnih objava u rubrici *Na današnji dan*, 17 objava u rubrici *Dogadanja (Novosti)*, 10 objava u rubrici *Hrvatski liječnici i farmaceuti u muzejskim zbirkama*, 3 objave u rubrici *Muzejske zbirke*, 3 objave u rubrici *Izložbe* i 3 objave u rubrici *Publikacije*. <https://hmmf.hazu.hr/>. Ukupno je postavljeno 426 objava na web stranici Muzeja u 2024. godini.

Radi popularizacije biomedicinskih znanosti i informiranja javnosti o muzejskoj građi i aktivnostima redovito se postavljaju objave na *Facebook* stranici Muzeja (fotografije i novosti o Muzeju: vijesti o izložbama, virtualnim zbirkama, sudjelovanju na stručnim skupovima, objavljenim člancima, zanimljivoj građi, *Na današnji dan* i slično). Na *Facebook* stranici Hrvatskog muzeja medicine i farmacije od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. postavljeno je 725 objava. <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063739112448>

6.13. Ostalo

Fotografiranje muzejske građe

Za potrebe muzejske dokumentacije radno su fotografirane ili skenirane sve prinove u fundusu.

Virtualna prezentacija muzejskih zbirk

Na portalu *e-Kultura* u lipnju 2023. objavljene su 244 nove jedinice digitalizirane fotografske građe iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera te fotografske dokumentacije Kluba narodnog zdravlja iz 1960. godine u okviru Zbirke fotografija Hrvatskog muzeja medicine i farmacije. Sadržaj je pripremila i opisala Silvija Brkić Midžić.

<https://ekultura.hr/item-sets/1907963/>

Na internetskom portalu *Digitalna zbirka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* (DiZbi HAZU) u listopadu 2024. objavljena je nova virtualna zbirka *Naličje grada prije 100 godina* (ukupno 132 zapisa digitalizirane građe iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije). Sadržaj je pripremila, opisala i objavila Silvija Brkić Midžić.

<https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2670817>

Sudjelovanje u kulturnim manifestacijama

Hrvatski muzej medicine i farmacije sudjelovao je u manifestaciji *Muzeji za edukaciju i istraživanje* koju je organizirao Muzejski dokumentacijski centar povodom Međunarodnog dana muzeja (18. svibnja). Katalog izložbe *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* u Etnografskom muzeju u Zagrebu predstavljen je publici 14. svibnja 2024., a 18. svibnja 2024. održano je autorsko vodstvo kroz izložbu za širu javnost.

Hrvatski muzej medicine i farmacije sudjelovao je na *43. izložbi izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija* koja je održana na Zagrebačkome velesajmu u sklopu 46. *Interlibera*, u razdoblju od 12. do 17. studenoga 2024. Bili su izloženi katalog i plakat izložbe *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* te deplijan i plakat izložbe *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*.

https://mdc.hr/files/images/mdc/Interliber/2024/katalog_2024_final_v4.pdf

Međunarodna suradnja

Inicijativom Nataše Strlič, muzejske savjetnice Muzeja novije i suvremene povijesti Slovenije iz Ljubljane, putem elektroničke pošte uspostavljena je suradnja na izložbenom projektu *Zdravstvo i medicina Slovenije od početka 20. stoljeća do danas. Odabranog poglavlja*, koja se otvara u ožujku 2025. godine. Uz izložbu će biti objavljena i publikacija u kojoj će kratkim tekstovima biti predstavljena građa/predmeti odabranih slovenskih muzeja na temu zdravstva i medicine, a predviđeno je i predstavljanje Hrvatskog muzeja medicine i farmacije s nekoliko odabranih predmeta.

Putem elektroničke pošte 9. listopada 2024. stigao je upit Gabriele Mayring, kustosice i muzejske pedagoginje maloga farmaceutskog muzeja Apothekarium Neubiberg u Neubibergu nedaleko Münchena, vezano za autorstvo grafike koja sadrži dva prikaza stare ljekarne. Na portalu DiZbi HAZU pronašla je da Hrvatski muzej medicine i farmacije posjeduje istovjetnu grafiku te su razmijenjene dostupne informacije i digitalne snimke građe.

7. ZNANSTVENI RAD

7.2. Publicirani radovi

Brkić Midžić S, Fatović-Ferenčić S. *Zdravstveni krajobraz Kraljevinah Hrvatske i Slavonije* i Milenijska izložba u Budimpešti 1896. godine. Liječnički vjesnik. 2024;146(7-8):314-320. <https://hrcak.srce.hr/clanak/462857>

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera

Mjesto i vrijeme održavanja: Etnografski muzej, Zagreb, 21. ožujka – 2. lipnja 2024.

Autori stručne koncepcije: Silvija Brkić Midžić, Stella Fatović-Ferenčić i Martin Kuhar

Autor vizualnog identiteta izložbe: Ante Rašić

Autor likovnog postava: Ante Rašić

Kustosica izložbe: Željka Petrović Osmak (EMZ)

Opseg (broj eksponata): 132 fotografije, jedno higijensko pomagalo iz 19. stoljeća, 15 izložbenih panoa s tekstovima i reprodukcijama, instalacije u prostoru; dijaprojekcija s prezentacijom javnozdravstvenih plakata iz muzejske zbirke

Web adresa: <https://hmmf.hazu.hr/nalicje-grada-prije-100-godina/>

Vrsta izložbe: povijesnomedicinska, fotografска, studijska izložba iz fundusa

Korisnici: učenici, studenti, stručna i šira javnost

Izložba i katalog prikazali su osobit pogled na zagrebačku stambenu bijedu optikom socijalne patologije s naglaskom na tuberkulozu u prvim dekadama 20. stoljeća na temelju sačuvane zbirke fotografija iz ostavštine liječnika Vladimira Ćepulića (1891. – 1964.), jednog od predsjednika Hrvatskoga liječničkog zbora (1935. – 1945.) i Luje Thallera (1891. – 1949.), začetnika hrvatske medicinske historiografije. Fotografije socijalne bijede koje su predstavljene na izložbi nastale su na poticaj liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera sa svrhom oblikovanja svojevrsne potvrde propitivanju organske podloge društva u prvoj polovini 20. stoljeća. Pritom su u sklopu zdravstveno-prosvjetiteljskih kampanja pridonosile utemeljenju novog sustava vrijednosti unutar medicine i društva. Navedene zbirke koja sadrže ukupno 132 fotografije danas se nalaze u Hrvatskome muzeju medicine i farmacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a poslužile su kao polazište u razmatranju pojavnosti socijalne fotografije na području Hrvatske, ali i socijalne medicine/patologije s osobitim naglaskom na tuberkulozu početkom 20. stoljeća. Istaknuta je njihova rana pojavnost kao do sada nezapaženi segment socijalne fotografije u Hrvatskoj te muzeološka vrijednost kao akvizicije prvog Muzeja za povijest zdravstva koji je osnovan 1944. u Zagrebu pri Hrvatskome liječničkom zboru. Izložba je organizirana u povodu 150. obljetnice osnutka Hrvatskoga liječničkog zbora.

Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU

Mjesto i vrijeme održavanja: Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 6. – 30. lipnja 2024.

Autorice stručne koncepcije: Silvija Brkić Midžić i Stella Fatović-Ferenčić

Autor vizualnog identiteta izložbe: Ante Rašić

Autor likovnog postava: Ante Rašić

Kustosica izložbe: Anamarija Komesarović (GKD)

Opseg izložbe: 9 portreta, 29 popratnih eksponata, 12 postera s tekstovima i ilustracijama; dijaprojekcija s prezentacijom dosadašnjeg razvoja Hrvatskog muzeja medicine i farmacije

Web adresa: <https://hmmf.hazu.hr/portreti-hrvatskih-ljekarnika-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu-2/>

Vrsta izložbe: informativna izložba iz fundusa

Korisnici: stručna i šira javnost

Gostujućom izložbom Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU u foajeu Galerije Klovićevi dvori od 6. do 30. lipnja 2024. predstavljeno je devet portreta hrvatskih ljekarnika. Izložba je zamišljena tako da oblikuje priču o portretiranim ljekarnicima s kraja 19. i prve polovine 20. stoljeća koji su imali važne uloge u hrvatskoj farmaceutskoj struci, društvu i kulturi, posebice u javnom životu Zagreba, a istodobno ukazuje i na umjetničku vrijednost izloženih portreta. Većinu portreta, uključujući i autoportret, naslikao je u razdoblju od 1908. do 1935. godine Hinko Brodjin (Zagreb, 3. prosinca 1864. – 6. rujna 1941.), ugledni zagrebački ljekarnik, vlasnik kraljevske ljekarne *K Zrinjskomu* na uglu Zrinjevca i današnje Tesline ulice u Zagrebu u razdoblju od 1894. do 1928. godine. Od 1903. do 1908. godine bio je predstojnik Hrvatsko-slavonskog zemaljskoga ljekarničkog zbora. U slobodno je vrijeme slikao i bavio se kolecionarstvom. Svi portretirani ljekarnici, kao i sam Brodjin, bili su u određenim razdobljima predstojnici Hrvatskoga ljekarničkog zbora: Anton Ernest Katkić, vlasnik *Kaptolske ljekarne sv. Marije*, Josip Grahovac i Slavko Zimmermann, vlasnici ljekarne *Svetom Duhu* u Ilici 12, Otto Löschner, vlasnik ljekarne *K angelu* u zgradi Ljekarničkog doma, danas Masarykova 2, Žiga Ključec, vlasnik gornjogradske ljekarne *K crnom orlu* i Dragutin Jelinek, vlasnik ljekarne *K svetoj Mariji* u Delnicama. Središnji je eksponat ove izložbe portret Hinka Brodjinina, djelo istaknutog hrvatskog slikara Milivoja Uzelca (ulje na platnu, oko 1920.) koje do sada nije bilo poznato javnosti, a potjeće iz zbirke Instituta za povijest farmacije. Osim slika, izložba je predstavila odabrane predmete iz ljekarne na Zrinjevcu: ukrasni mužar od mjedi, ambalažu Brodjinovih ljekarničkih proizvoda te stare stojnice od stakla, fajanse i porculana, među kojima se izdvajaju proizvodi Manufakture porculana Beč iz 18. stoljeća kao vrijedni primjeri primijenjene umjetnosti. Sažeti tekstovi na izložbi govore o portretiranim ljekarnicima i njihovim ljekarnama. U sklopu izložbe na ekranu postavljenom u foajeu Galerije mogla se pogledati dijaprojekcija koja nizom slika ilustrira dosadašnji razvoj Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

Diskretni šarm ljekarničkog stakla: staklo iz hrvatskih ljekarni u zbirkama Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU

Mjesto i vrijeme održavanja: Muzej antičkog stakla u Zadru, 3. listopada – 15. prosinca 2024.

Autorice stručne koncepcije: Silvija Brkić Midžić i Stella Fatović-Ferenčić

Grafičko oblikovanje eksplikativnih panoa i plakata izložbe: Marija Marfat i Vedrana Jović Gazić

Autorice likovnog postava: Silvija Brkić Midžić i Stella Fatović-Ferenčić

Kustosica izložbe: Vedrana Jović Gazić (MAS)

Opseg izložbe: 267 muzejskih predmeta, 7 izložbenih panoa s tekstovima i ilustracijama

Web adresa: <https://hmmf.hazu.hr/diskretni-sarm-ljekarnickog-stakla/>

Vrsta izložbe: povjesna, informativna izložba iz fundusa

Korisnici: stručna i šira javnost

Izložbom je ispričana priča o primjeni stakla u povjesnim hrvatskim ljekarnama u razdoblju od 17. do 20. stoljeća. Riječ je o odabiru od 267 uporabnih staklenih predmeta koji su bili u funkciji u mnogim poznatim hrvatskim ljekarnama, ponajprije u Zagrebu, zatim u Velikoj Gorici, Valpovu, Jastrebarskom, Virovitici, Križevcima, Rovinju, Šibeniku, Splitu, Varaždinu, Slavonskoj Požegi, Karlovcu, Fužinama, Hrvatskoj Kostajnici i Hrvatskoj Dubici. Brojčano su najzastupljenije stojnice, raznih dimenzija, prepoznatljiva oblika, najčešće izrađene od prozirnog bezbojnog stakla, zatim od mlječnog stakla, kobaltnoplavog, žutog i zelenog do crno i crveno obojenog stakla. Među izlošcima nalaze se i zanimljiv primjerak povjesne putne ljekarne s pripadajućim sadržajem, dvije velike oslikane stojnice iz ljekarne Franchini u Splitu, laboratorijsko staklo, kao i značajna skupina ambalaže proizvoda farmaceutske industrije 19. i 20. stoljeća. Velik broj izloženih predmeta sadrži tragove, a ponegdje i veće količine

izvornog sadržaja, što posebno doprinosi prezentaciji njihove autentične praktične primjene. Na izložbenim panoima i u tekstu kataloga donosi se sažeti pregled povijesti farmacije na tlu Hrvatske sukladan odabiru muzejske građe koja je predstavljena na izložbi. Tematske cjeline izložbe nose naslove: *Stare ljekarne – alkemijski laboratoriji*, *Uređenje interijera ljekarni i staklo kao ukras*, *Ljekarničke stojnice*, *Staklo u ljekarničkom laboratoriju*, *Staklena ambalaža ljekarničkih pripravaka i proizvoda farmaceutske industrije*, *Ambalaža i marketing proizvoda tvornice lijekova Kaštel*, *Staklo u zbirkama Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*. Uz izložbu je izdan dvojezični katalog (hrv./engl.) opsegom 80 stranica, s uvodnim tekstrom Stelle Fatović-Ferenčić i Silvije Brkić Midžić, ilustracijama i fotografijama svih eksponata u bojama. Nakladnik je Muzej antičkog stakla u Zadru.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Brkić Midžić S, Fatović-Ferenčić S, ur. *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (Hrvatski muzej medicine i farmacije, Odsjek za povijest medicinskih znanosti Zavoda za povijest i filozofiju znanosti), 2024. – 124 str.; ilustr. crno-bijele i u bojama.

Katalog izložbe. Tekst na hrv. i engl. jeziku. Naklada: 300 primjeraka. ISBN: 978-953-347-566-0

Brkić Midžić S, Fatović-Ferenčić S, ur. *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (Hrvatski muzej medicine i farmacije, Odsjek za povijest medicinskih znanosti Zavoda za povijest i filozofiju znanosti), 2024. – 6 str.; ilustr. u bojama.

Deplijan izložbe. Tekst na hrv. jeziku. Naklada: 500 primjeraka.

Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera / dizajn: Studio Rašić, Ante Rašić; tisak: Print Grupa. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (Hrvatski muzej medicine i farmacije, Odsjek za povijest medicinskih znanosti Zavoda za povijest i filozofiju znanosti), 2024. – 100 x 70 cm; 4/0 kolor, digitalni ispis.

Plakat izložbe. Naklada: 10 primjeraka.

Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU / dizajn: Studio Rašić, Ante Rašić; tisak: Print Grupa. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (Hrvatski muzej medicine i farmacije, Odsjek za povijest medicinskih znanosti Zavoda za povijest i filozofiju znanosti), 2024. – 100 x 70 cm; kolor, digitalni ispis.

Plakat izložbe. Naklada: 10 primjeraka.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva)

23. travnja 2024. doc. dr. sc. Martin Kuhar održao vodstvo kroz izložbu *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* u Etnografskom muzeju za studente sociologije Filozofskog fakulteta u Zagrebu

18. svibnja 2024. održano je autorsko vodstvo kroz izložbu *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* u Etnografskom muzeju u Zagrebu za šиру javnost

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Prikaz izložbe *U vremenskom pomaku: Otorinolaringološka klinika Medicinskog fakulteta u Zagrebu od analognog do digitalnog doba* objavljen je u *Liječničkim novinama* br. 226, veljača 2024., str. 43.

https://issuu.com/lijecnicke-novine/docs/ln226?fr=xKAE9_zU1NQ

Najavu izložbe *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirk lječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* objavile su novine *Jutarnji list*, *Večernji list* i *Telegram*.

<https://www.jutarnji.hr/kultura/art/pogledajte-do-sada-nevidene-fotografije-zagreba-pokazuju-kako-se-testko-zivjelo-ne-tako-davno-15438500>

<https://www.vecernji.hr/kultura/prvi-put-pokazane-fotografije-socijalne-bijede-zagreba-1754849>

<https://www.telegram.hr/kultura/ovako-je-izgledao-zagreb-prije-stotinu-godina-fotografije-bijede-i-siromastva-po-prvi-put-otkrivaju-strasno-nalicje-grada/>

Prikaz izložbe *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirk lječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* objavljen je u tisku: u tjedniku *Express* br. 710 od 22. ožujka 2024., str. 40-45, u nedjeljnom *Večernjem listu* 24. ožujka 2024. i u tjedniku *Globus* 27. ožujka 2024.

Prikazi izložbe *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirk lječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* objavljeni su u tisku:

Zagreb prije 100 godina, *Globus*, 3. travnja 2024., str. 54

Zagreb prije stotinu godina, *HAK revija*, 15. travnja 2024., str. 77

Čitatelji vam preporučuju, Naličje grada prije 100 godina, *Liječničke novine*, 15. travnja 2024., str. 55,

https://issuu.com/lijecnicke-novine/docs/ln228?fr=xKAE9_zU1NQ

Naličje grada sto godina: studijska izložba iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU-a, *Zagreb moj grad*, br. 91, 10. lipnja 2024., str. 2-5

Prikaz izložbe *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirk lječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* autora Ivana Mlinarića objavljen je u *Liječničkim novinama* br. 231, srpanj 2024., str. 43.

https://issuu.com/lijecnicke-novine/docs/ln231?fr=xKAE9_zU1NQ

Prikaz izložbe *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirk lječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* autora Marka Kolića objavljen je u časopisu *Mef.hr* br. 1, srpanj 2024., str. 138-139.

<https://mef.unizg.hr/app/uploads/2024/07/Mef.hr-srpanj-2024.-1.pdf>

Prikaz izložbe *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirk lječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* autora Martina Kuhara objavljen je u časopisu *Rad HAZU. Medicinske znanosti* Vol 563 = 66-67 (2024), str. 136-137.

Internetski portali

<https://hmmf.hazu.hr/predavanje-rana-socijalno-angazirana-fotografija/>

<https://hmmf.hazu.hr/predavanje-tuberkuloza-bolest-civilizacija/>

<https://hmmf.hazu.hr/predavanje-angazman-udruzenja-umjetnika-zemlja/>

<https://hmmf.hazu.hr/predstavljanje-kataloga-izlozbe-nalicje-grada/>

<https://archive.org/details/izlozba-nalicje-grada-prije-100-godina-etnografski-muzej-zagreb-4.4.2024>

<https://croatian-photography.com/text/prema-razumijevanju-minule-proslosti/>

<https://www.mlinarska.hr/posjet-izlozbi-nalicje-grada-prije-100-godina/>

<https://kulturpunkt.hr/intervju/fotografija-ima-ulogu-uprizorenja-i-upozorenja/>

<https://mraclin.hr/dvije-zanimljive-izlozbe-u-zagrebu/>

<https://www.ipu.hr/article/hr/1722/o-radnickom-i-seljackom-stanovanju-izmedu-dva-svjetska-rata>

<https://croatian-photography.com/text-category/osvrti/>

<https://planforculture.com/event/studijska-izlozba-nalicje-grada-prije-100-godina-fotografije-iz-zbirki-ljecnika-vladimira-cepulica-i-luje-thallera-iz-fundusa-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu/>

<https://www.ffzg.unizg.hr/socio/?paged=3>

<https://mdc.hr/hr/mdc/publikacije/newsletter/newsletter-14-05-2024/#bucan>

<https://www.hrvatski-fokus.hr/2024/03/56867/>

<https://hrvatskakucadisanja.hr/uncategorized/studijska-izlozba-iz-fundusa-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu-nalicje-grada-prije-100-godina-fotografije-iz-zbirki-ljecnika-vladimira-cepulica-i-luje-thallera/4218/>

<https://emz.hr/dogadjanja/medunarodni-dan-muzeja-2024/>

<https://www.hlz.hr/u-povodu-150-obljetnice-hrvatskoga-ljecnickog-zbora-studijska-izlozba-nalicje-grada-prije-100-godina-fotografije-iz-zbirki-ljecnika-vladimira-cepulica-i-luje-thallera-iz-fundusa-hrvatskog-muzeja/>

Prikazi izložbe *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU* objavljeni su u tisku:

Peritz, Romina. Zagonetni apotekar s ugla Zrinjevca. *Jutarnji list*, 7. lipnja 2024., str. 24-25.

Vlahović, Darko. U živote ovih ljekarnika upisana je povijest Hrvatske. *Express*, 7. lipnja 2024., str. 54-58.

Prikaz izložbe *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU* objavljen je u časopisu *Mef.hr* br. 1, srpanj 2024., str. 140-141.

<https://mef.unizg.hr/app/uploads/2024/07/Mef.hr-srpanj-2024.-1.pdf>

Internetski portalni

<https://hmmf.hazu.hr/najava-izlozbe-portreti-hrvatskih-ljekarnika/>

<https://www.info.hazu.hr/events/izlozba-portreti-hrvatskih-ljekarnika-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu/>

<https://gkd.hr/2024/05/07/izlozba-portreti-hrvatskih-ljekarnika-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu-6-30-lipanj-2024/>

<https://gkd.hr/izlozba/portreti-hrvatskih-ljekarnika-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu/>

<https://www.hljk.hr/novosti/portreti-hrvatskih-ljekarnika-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu-n452>

<https://mojzagreb.info/zagreb/otvara-se-izlo%C5%BEba-portreti-hrvatskih-ljekarnika-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu>

<https://www.culturenet.hr/hr/izlozba-portreti-hrvatskih-ljekarnika-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu-uskoro-u-klovicem-dvorima/208741>

<http://www.seecult.org/content/portreti-hrvatskih-ljekarnika-zg-0>

<https://www.plivamed.net/vijesti/clanak/20020/Izlozba-Portreti-hrvatskih-ljekarnika.html>

<https://ps-portal.eu/2024/06/03/izlozba-portreti-hrvatskih-ljekarnika-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu-u-klovicem-dvorima/>

<https://www.gljz.hr/novosti/otvara-se-izlozba-portreti-hrvatskih-ljekarnika>

<https://farmaceut.org/izlozba-portreti-hrvatskih-ljekarnika-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu-6-do-30-lipnja-2024/>

<https://www.zgkult.eu/2024/06/03/izlozba-portreti-hrvatskih-ljekarnika-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu-u-klovicem-dvorima/>

<https://svijetkulture.com/portreti-hrvatskih-ljekarnika-izlozba-iz-zbirke-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu/>

Najava izložbe *Diskretni šarm ljekarničkog stakla: staklo iz hrvatskih ljekarni u zbirkama Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU* objavljena je na internetskim portalima:

<https://hmmf.hazu.hr/najava-izlozbe-diskretni-sarm-ljekarnickog-stakla-u-zadru/>

<https://www.info.hazu.hr/events/44554/>

<https://farmaceut.org/najava-izlozbe-diskretni-sarm-ljekarnickog-stakla-muzej-antickog-stakla-zadar-3-listopada-15-prosinca-2024/>

<https://www.mas-zadar.hr/hr/novost/najava-nove-izlozbe-u-sklopu-jesenskog-dijela-programskih-sadrzaja-mas-a/206>

<https://www.hlz.hr/izlozba-diskretni-sarm-ljekarnickog-stakla-staklo-iz-hrvatskih-ljekarni-u-zbirkama-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu/>

<https://www.hljk.hr/novosti/izlozba-diskretni-sarm-ljekarnickog-stakla-n495>

<https://www.057info.hr/kultura/2024-09-30/diskretni-sarm-ljekarnickog-stakla-od-cetvrta-u-muzeju-antickog-stakla/>

<https://zadarski.slobodnadalmacija.hr/zadar/djirada/diskretni-sarm-ljekarnickog-stakla-staklo-iz-hrvatskih-ljekarni-u-zbirkama-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu-1422346>

Prikaz izložbe *Diskretni šarm ljekarničkog stakla: staklo iz hrvatskih ljekarni u zbirkama Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU* objavljen je u tisku:

Vlahović D. Diskretni šarm ljekarničkog stakla. *Express*, 4. listopada 2024., str. 64-67.

Na društvenoj mreži *Facebook* objavljeno je sedam videozapisa Muzeja antičkog stakla i jedan videozapis Diadora TV o izložbi *Diskretni šarm ljekarničkog stakla: staklo iz hrvatskih ljekarni u zbirkama Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*.

<https://www.facebook.com/reel/2368160786865594>

<https://www.facebook.com/reel/974635314467601>

<https://www.facebook.com/reel/1067911388062871>

<https://www.facebook.com/reel/1201001827896792>

<https://www.facebook.com/reel/435002795837375>

<https://www.facebook.com/100063739112448/videos/991220059472501>

<https://www.facebook.com/diadoratv/videos/506057485730706>

<https://www.facebook.com/reel/1118209446633192>

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Izjave za radio i TV o izložbi *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki lječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera*

Silvija Brkić Midžić, izv. prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić i doc. dr. sc. Martin Kuhar sudjelovali su u snimanju TV priloga Oke Ričko o izložbi za emisiju *Art a la carte*, HTV 3, 28. ožujka 2024.

Hrvatski radio, Prvi program, 8. travnja 2024., novinarka Irena Petričević, intervju dali doc. dr. sc. Martin Kuhar, Silvija Brkić Midžić i kustosica izložbe mr. sc. Željka Petrović Osmak

Studentska TV, 9. travnja 2024., intervju dali doc. dr. sc. Martin Kuhar i mr. sc. Željka Petrović Osmak

Hrvatski radio, Prvi program, emisija *Poveznice*, 16. travnja 2024., urednica Irena Plejić Premec, intervju dali Silvija Brkić Midžić, izv. prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić i doc. dr. sc. Martin Kuhar
<https://radio.hrt.hr/slusaonica/poveznice?epizoda=202404161310>

Vida TV, 10. travnja 2024., intervju dao doc. dr. sc. Martin Kuhar

<https://www.youtube.com/watch?v=1tJf5nvs3Xs>

HRT 1, emisija *Kod nas doma*, 26. travnja 2024., intervju dali izv. prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, Silvija Brkić Midžić i doc. dr. sc. Martin Kuhar

<https://www.facebook.com/100051205010453/videos/799070768380770>

Mreža TV, emisija *Zagreb na dlani*, 3. lipnja 2024., gost doc. dr. sc. Martin Kuhar
https://www.youtube.com/watch?v=bdD2r3_N6BM

Izjave za radio i TV o izložbi *Portreti hrvatskih ljekarnika iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU*

Radio Nacional, emisija *Coolturnet*, novinarka Sara Piljek, 6. lipnja 2024., izjavu dala Silvija Brkić Midžić

Mreža TV, emisija *Tura kulture*, 21. lipnja 2024., intervju dala Silvija Brkić Midžić

<https://www.mreza.tv/2018/09/21/tura-kulture/>

12.3. Predavanja

9. travnja 2024. održano predavanje uz izložbu *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki lječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* u Etnografskom muzeju u Zagrebu – dr. sc. Marija Tonković: *Rana socijalno angažirana fotografija*

23. travnja 2024. održano predavanje uz izložbu *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* u Etnografskom muzeju u Zagrebu – mr. sc. Ivica Vučak: *Tuberkuloza – bolest civilizacija*

7. svibnja 2024. održano predavanje uz izložbu *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* u Etnografskom muzeju u Zagrebu – dr. sc. Tamara Bjažić Klarić: *Angažman Udruženja umjetnika Zemlja i Radne grupe Zagreb na afirmaciji problematike radničkog i seljačkog stanovanja u Zagrebu i Hrvatskoj između dva svjetska rata*

12.4. Promocije i prezentacije

14. svibnja 2024. održano je predstavljanje kataloga izložbe *Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Ćepulića i Luje Thallera* u Etnografskom muzeju u Zagrebu

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Uupan broj posjetitelja na izložbama: 7.444

Mrežne stranice Muzeja: 38.815 pojedinačnih posjeta

Društvena mreža Facebook: 74.483 pregleda, 1.197 pratitelja, 7.354 lajkova, 178 komentara, 266 dijeljenja sadržaja, sveukupno 83.478.

(Napomena: Dostavili smo ispunjene tablice posjećenosti Muzeja u 2024. godini u Excelu.)

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

Ministarstvo kulture i medija RH	16%
Grad Zagreb	32%
Donatori	52%

Zagreb, 2. siječnja 2025.

UPRAVITELJICA HMMF HAZU

Silvija Brkić Midžić, prof.
muzejska savjetnica